

df©- Xlgao
AHS - nYandm, OZ 2020

H\$anZ0x ASex \na Y` f0ez (H\$Z) a(H0MmodnVnI

nmfU-H0nmfUmMo

ਸਕਸ

g0mXnI

» H\$nmZm gmVandm_i oI 6:emnsenV
A^yng0h[apnWVr C0db0r` . nU `m
AnUr~nUrMmgm_ZmH\$am bmH\$hr
Jnd\$nd~i nda g,nhr Pn0rV. Aem
H\$hr Jndn0r I ~a~nV...

g~H\$m
gmW,
V^r~Z0r
~mV!

संपादन
शैलेश डिखळे, विनोद शेंडे

कार्यकारी संपादक
प्रशांत खुटे

सल्लागार मंडळ
डॉ. अशिष सातव
महान ट्रस्ट, मेळघाट, अमरावती

ल. गो. ढोके
आदिवासी विकास विभाग

डॉ. अभय शुक्ला
ए.जी.सी.ए. सदस्य, राष्ट्रीय आरोग्य मिशन

डॉ. सतीश गोगुलवार
आम्ही आमच्या आरोग्यासाठी

डॉ. शुभलक्ष्मी अय्यर
आरोग्य व पोषण तज्ज्ञ

श्रीमती नंदीनी अवाडे
आदिवासी विकास विभाग

डॉ. मुहम्मद सफवान पतेल
आदिवासी विकास विभाग

प्रीती पवार, आदिवासी विकास विभाग

संकलन
नितीन घाटगे | मानसी श्रौती
सचिन साठे | शंकर शिकें

सहभागी संस्था
आम्ही आमच्या आरोग्यासाठी (गडचिरोली)

जनार्थ आदिवासी विकास संस्था (नंदूरबार)

कामगार व मजूर संघ-कष्टकरी संघटना (पालघर)

वचन (नाशिक); वननिकेतन (ठाणे)

दिशा संस्था (रायगड)

रचना सामाजिक पुनर्बांधणी संस्था (पुणे)

राज्य समन्वयक संस्था
अनुसंधान ट्रस्ट साथी (पुणे)

मुखपृष्ठ व आतील मांडणी
स्वप्नदीप क्रिएटिव्हज्, पुणे

मुद्रित शोधन : शारदा महळे
मुद्रण : एन.आर. एन्टरप्रायझेस, पुणे

पत्रव्यवहारासाठी पत्ता

साथी, फ्लॉट नं.- ३ व ४, अमन ई टेरेंस,
डहाणूकर कॉलनी, कोथरुड, पुणे-३८.
दूरध्वनी : ०२०- २५४ ७२३२५,
ई-मेल - sathicehat@gmail.com

g~H\$m gmW, V^r ~ZOr ~mV

ñdpsZb i` dhrao

» MpanH\$>`m JndnV H\$nanZner bTÈ ngnR> OZOmVrgnR> VèU
gagnlbo {d{dY `nii` nVZ Jnd gOJ Va PnbM, nU `nimH\$Z{`
H\$S`Z `m JndnZoJndnV Zi` manD Jna gYrhr enVè`nV...

► gñU`OJnbm H\$nanZnZo`nny` OñH\$bo Anho `m gñU`OY` AnOranda
AUm bg CnbāY Zhr. H\$nanZnM anXp`ner and È`ngnR> È`nMongyZ bnñ
anhUohmM n`nif` Anho OJm`U`ogndO{ZH\$ dndanda {Z`\$U AnUUhnm
VnÈH\$nbH\$ Cnm Anho Xe`nA`m nYāYnZnZr `nda bnñH\$S`DZ KnfV H\$bo
AnU`m AnOranMr gml i r VnñUo gñU`nZohnbMar hnzr H\$`r H\$Uo`m
CÔenZoāW_21 {Xdg bnñH\$S`DZ KnfV H\$bo ZYā 3 `m`V bnñH\$S`DZ
gñE\$ RalE`nV Anbo

""Aer n{apnWVr Anāhr `nnyU AZW`dbor ZihVr." eñH\$ H\$rgXBñ\$
gnñVnV, ""nU JndnA`m EH\$`ir`oAnāhr H\$nanZnA`m`m gñU`O`mM MnñJbm
`mH\$-bm H\$V AnñnV." H\$rgXBñ\$ MpanH\$>`m JndMoganM. A`andVr
{OèomVrb YnaUr VnbO`nV ho Jnd dgb\$. gnñV`aneA`m Angnng
bnñH\$S`>`m Agbè`m`m Jndnbm H\$nanZnngyZ gnñV H\$U\$gnm\$ZihV\$ nU
ganñVnZr JndnVrb VèUnZm gñ{OY H\$bo\$`_`\$`r Jm`n{advH\$`āhUz
H\$ñ`Rv AgbboA{dZme hndSè`nñR È`nZm gnV {i`nrb. È`m`ir`o`m
JndnZoAZbñ\$ CnH\$`_am-dbo

MpanH\$>ho`_`V: H\$naSañhyeVH\$`nñYo Jnd. JndnVrb`-hgñ` bnñH\$
_Orada AdbñZ` AnñV. AZbñH\$Zm Xadfu andJnangnR> {dnWmZ H\$ando
bmVbo bnñH\$S`DZZYā`m JndnMr AWf`dnWm nU`V: H\$nb`S`or. nU`m

JndnVrb VÉUnZr `m Jndnrbm Yra {Xbm KanKar OndSZ
 OZOmVr Hóor. {d{dY _nù`_mVZ JndH\$` nù`_o{d{dng
 {Z_nó Hóom

MpanH\$>JndnMr {ZdS>"_hmani>Jm_gm_n{OH\$ n{advZ
 A{^`nZ`A`m AYJ Ptor Anho `m A{^`nZnYJ Jm
 n{advP\$ Xy/ A{dZme hndSæd ganM eH\$ H\$ngXb\$`nù`_m
 _mV`eZml nbor JndnVrb gd@VéU {d{dY CnH\$`_am-dV
 AgVnV. nU H\$nanZm_wi oJndnV A^VnYn{apnVWr Anbr.
 gnednVrbm Jnd gS`_V AdnVW hnm nU A{dZme hndSæ
 `nZr n{raH\$na KDSZ gd@W_ VéUnZm EH\$ Hóoo ""JndnV
 {eH\$bobobnH\$ \$nagoZgboVar, VéU _bS`-è`mH\$ AmV{ZH\$
 JOOg?dmaVnV." A{dZme hndSægnVnV, ""VéUnH\$Sæ
 _no-nó AgVno VoihnóZgAñMm dma H\$VnV. È`_m_wi o
 OZOmVrgnR\$ Anahr ihndóZgAñMm AmYna `i`m M\$Radb\$`
 hndSæZr VéUnZm H\$nanZm OmVrgnR\$ I ng ihndóZgAñ Jm
 V`ma H\$am bm anOr Hóoo È`_nZYa JndnVrb Amem H\$ni P\$V,
 A\$UdnS\$ gódh\$nd Amanté gódh\$nd`nù`_m_nV/ KanKar
 H\$nanZm OmVrMr _nhr_ eH\$ H\$ngXb\$`nZr AmI br. È`_m_wi o
 VéUnZm VM JndnVrb gdnZm H\$nanZm OmVr _ù`_ogm_rb
 H\$eZ Ké`nV Anbo È`_nZYaA`m O\$S`nV JndnVrb {H\$anJm
 Xp\$nz, nnUdR\$aem {R\$H\$Ur emar{aH\$ Xar amI È`_nH\$Vam
 Cnm`_nDZm AmI È`_nV Amé`m gd@gndO{ZH\$ {R\$H\$UnJa
 M\$`nZodV{PoAmI br Jbr. JndH\$`nZr A\$Ya amI Z`gm fhH\$
 {R\$H\$Ur H\$g\$O`_m M\$`nMr _nfhVr KanKar nbnMde`nV
 अला. बरबोर हातें बुधियाचें महल्ला मुहमदीयार पटवेल जेरु.

bmJb\$
 bnH\$SæD\$ZYa Ananté {d^`nV d emgH\$` `g UbH\$SZ
 H\$nanZm-m-V {d{dY _nfhVr daldol`_m_nù`_mVZ `D\$
 bmJbr. nU hr gd@_nfhVr _anR\$ ^`nV hnmVr. MpanH\$>Yrb
 ~hVnH\$ bnH\$ H\$naH\$ ^`nfm ~nboUmao H\$hr Va {Zaj a AnHv.
 `m bnH\$Zm nWn{ZH\$ ^`nV _nfhVr CnbāY hndS`Andi`H\$
 Anho hr JaO Ani I Z` A{dZme hndSæ`nZr Amem,
 A\$UdnS\$ gódh\$nd JndnVrb A`m VéUnZm H\$naH\$ ^`nfm `Vo
 Aem gdnA`m gnhae nZoEH\$ N\$er pihS\$Am p\$bn V`ma
 Hóor. hndSæāhUVnV, ""bnH\$Zm È`_nù`_m ^`nV gnJVb\$ Va
 VoA{YH\$ MnJb\$g_OV\$ hoAm A`m bj nV Anb\$ È`_m_wi o
 Anahr hr H\$naH\$ ^`nVrb p\$bn Jh`A`m dō r dmanndr
 `ngnR\$ A\$UdnS\$ gódh\$nd Amem {Xbr." Hódi
 OZOmVrdam Z Wn\$Vm Jm_nWnZr A\$UdnS\$, Jm_nMm V
 H\$ni nó`_Aem {R\$H\$UnJa g{ZOm PgmōnO\$`_Rabō
 g{ZOm PaM\$`_hId JndH\$`nZm nOab\$ È`_m_wi oA\$UdnS\$V
 nmU Anha `i`m bm Anbo nbnH\$ AmYr AnbohmV
 {ZOVnH\$ H\$eZ KDSZ bmJbo JndH\$`nù`_m gn{V VVMr H\$ni Or
 Va Ké`nV Anbr, _mI`_nhaJndr anOJrangnR\$ Jbē`nVrhr
 {deH\$ H\$ni Or `m JndnZoKVbr.

bnH\$SæD\$ZYa H\$hr {XdgnVM naJndr anOJrangnR\$ Jbōbo
 bnH\$ Jndr naVybmJbo `m bnH\$`_m {dbJrH\$UnMr i`_dnVm
 emi V H\$E`nV Anbr. nbnrgnno`_nZr `m AnKns`da _nM`
 gn\$ni bm gmYmaUV: ~ndrg bnH\$ bnH\$SæD\$ZYa JndnV
 परतल: येर सवाचोर निबाराची साथे शरकस कला मला.

àÈ bšMr Ananž VnngUr Prbr. Vm qšdm AY` bj Uo AgUnè nžm h[agrb àm Am HİDm/ CnMmançnr> nrRelè nV Anbo nWrfZHŞ {ej HŞ gŞOZZO`m {dbJrHŞU HŞ nVrb bnHŞçnr> Ynİ` gnRm CnbaY HŞeŞ {Xbm JndmVrb AY` Jar~ HİDç-nžnr Ynİ` dnOa HŞE` nV Anbo ho Ynİ` dnOa HŞVnZm {ZanYa d {dYdm_{hbnçm ànYnİ` XÈ` nV Anbo HŞnçmngçz gğj Ugnçnr>`mİHŞ dmaE` nbm AE` şY` hİd Anho`mİ Xpİ` © İŞennŞçnV`mİHŞ HİRç AnJUma?`m àiZnda MpanHŞ> JndmZonWrfZHŞ n` nİ` enVbm JndmVrb ~MV JOnA`m_{hbnçm`mİHŞ ~ZdÈ` nçnr>`adçm HŞE` nV Anbo Jm_nŞmİ VrZo`nçnr> nİrHŞa KDSZ A_andVrhçz HŞnS> I aİr Hİbr. JndmVrb Oba`mŞV`_mİHŞ {edÈ` nMoà{ej U`_{hbnçm XÈ` nV Anbo_{hbnçr ànV{`HŞ OBB` nV V`na Hİboob`mİHŞ HŞnçmngçz gaj V anHÈ` nçnr>`nİz Anhv HŞ ZnrV,`m-m-V Ananž d dZI nÈ` nVrb A{YHŞnè` nİ/m g,`m KÈ` nV Anbm È` nçr {Xbè`m gM/Znçyga VrZ nXar`mİHŞ ~ZdÈ` nV Anbo ~MV JOnçr ~Zdbè`m`m`mİHŞMr I aİr Jm_nŞmİ VrZo`em`m`agnİ`_m Ou` {ZYrVçz nİdV:M Hİbr. È`nZŞa ho`mİHŞ JndHŞar d gd`Jnd HŞ`Pnè`nçm`nŞV {Xbo Jbo MpanHŞ>EdT`çndaM WnŞ`boZnr. AngngA`m Jndç`Ü`br`mİHŞMr JaO Anho hoAni I ç ~MV JOnçr V`na Hİbè`m`mİHŞMr {dHŞ nŞHİnerVrb Jndç`Ü`oHŞE` nV Anbr. `m`mİHŞVm àgna HŞE` nV dZI nÈ` nZo{def ghHŞn` Hİbo dZI nÈ` nVrb HŞ`Pnè` nçr`^dVrtoA`m Jndç`Ü`o

MpanHŞ>Ü`o{Z`çr Pnboob`mİHŞ nbnmMdb` È`m`i`o ~nhaJndA`m`i`mnè`nŞŞçz`mİHŞMr I aİr HŞE`nEdOr MpanHŞZonWrfZHŞ nV/rda anDJmanMr gŞr {Z`nÈ` Hİbr {Z EHŞ Zdm nİ`Şan nŞçm AgŞ`ahUVm`Bİ.

nU`mİHŞ`m{dHŞVçz {Z`nÈ` Pnboob`m anDJma AWnçM Anam Anho MpanHŞ>hoJnd HŞnSañhçvrd`a JOnAnU HŞaVo nndŞç`Bİ VohnM nWrfZHŞçm anDJma {i Vno È`m`i`o anDJma h_r`nDZVçz nWrfZHŞçm anDJmanMr {ZVnV`JaO hnr/. nU`Zo`Ş`m`nM HŞbndYrV YnaUr VrbŞ`nVrb anh`no AŞJç {ZYr gŞbm hnr/m nU`m`g`n`Vçhr`mçZKnbm YnaUr VrbŞ`nV {Vnrb gRç`m`àHŞen A{YHŞar`ahUçz HŞn`ŞV Anhv. È`nç`m`nİrHŞnçmVçz MpanHŞ>Ü`o`anb`no AŞJç HŞn`oHŞnTÈ`nV Anbr. È`m`i`oJndHŞ`nçm`gY`nZOZHŞ anDJma {i`nçm

YnaUr hm VrbHŞn HİnnçUgnçnr> Hİa{gÖ`_i`KnAm`^mJ Anho`m`^m`mV`HİnnçU {Z`çr>Znçnr> {d{dY`CnHŞ`engZnHŞçz`am-dboOnVnV. `mHŞM`"nha HŞO>`hm EHŞ CnHŞ. `m`CnHŞ`nVçz`~mİ`şY`_{hbnçm`I`ng`dnVçModnOa`Hİbo OnVo È`nVçz`JanKa`_{hbnçm`{def`HŞnİ`OrMr`JaO AYnaçI`V`Hİbr`OnVo`ndfu`HŞnçmZnA`m`gnVrVm {dMna`HŞeŞz`MpanHŞ>Ü`o`nha HŞO>Ü`ognŞç,`enb,`~mİ`nçnr>`Ja`HŞnŞa`nçHŞ`Anha`VgM`hŞenè`Mnr`g`ndç`HŞE`nV`Anbm`gŞWnçV`ägVt`Ü`odm>ihndr`hm`nha HŞO>XÈ`nMm CÖm`Anho`HŞnçmZnA`m`HŞnİ`nV`_{hbnçm`m`ZnVrb`XdmI`nV`nMr`^rVr`KnbdÈ`nçnr>çr {def`nha HŞOModnOa`HŞE`nV`Anbo`EHŞçm`MpanHŞ>JndmV`AbrHŞa`100`nha HŞOModnOa`HŞE`nV`Anbo`Anho

`nha HŞOÀ`nM`YVuda`MpanHŞ>Ü`o`hèW`HŞO`MoXd`rd`dnOa`HŞE`nV`Anbo`Anho`Jm`nŞmİ`VrZo`I`ng`JanKa`_{hbnçnr>`Annè`m`{ZYrVçz`hr`hèW`HŞO>gŞenZm`am-dbr`Anho`ho{def. `m`hèW`HŞO>Ü`ogm-U,`hŞenè,`{ŞO`O>`nndSa,`{ŞZb``m`{ZOVnŞHŞaUgnçnr>`JaOÀ`m`dnVç`anaM`nçHŞ`Anha`ahUçz`gmŞn`dnhr`XÈ`nV`Anbm`Anho`HŞnçm`HŞnİ`nV`JanKa`_{hbnçnr>`hm`I`ng`CnHŞ`and-çz`MpanHŞ>`JndmZon`mçpUÀ`m`Ananž`g`n`nİm`{dga`nSy`{Xbom`Znr. {def`ahUOo`JndmVrb`_br`d`_{hbnçm`gçZar`nŞçMbr`dnOa`nM`HŞnİ`nV`Jm`nŞmİ`V`{ZYrVçz`HŞE`nV`Anbo`Anho`Aem`àHŞao`m`JndmZon`JndmVrb`gd`KO`HŞm`gmZnrVrZo`{dMna`HŞeŞ`HŞçç`HŞnİ`nV`gXçX{ddbŞMoXeŞ`KSabo`Anho

JndmVrb`VèUnçm`HŞnçHŞ>19`{dançmVrb`bT`Bç`g{HŞ`gh`^mJ,`OZOmV`rgnr>`A{^Zd`d`nWrfZHŞ`^mVrb`CnHŞ,`anDJma`{Z`çrgnr>`{def`CnHŞ`d`JanKa`_{hbnçr`{def`HŞnİ`Or`KDSZ`MpanHŞ>Zon`g`-HŞn`gnW,`V`^r`~Zdr`~nV`hr`KnçUm`gnW`Radbr`Anho`■

ñdřZb ì dhrao

JŠMānabr_Yrb ZJar
`m JndnZō` dHŠ` m
nīrāhŠanVZ
HŠmānZnHŠri nbg_WfUo
Vrē>Xbò. AmīmMm
dY KDŠ` m JndnZō
_eē\$ eVrVZ
enVbbmanD JranMm
n` n° bj dYr Anho

► JSŠMānabr VnrbŠ` nVrb ZJar hoEH\$ hOmā` m Angnng bmbŠgŠ` MŠ Jnd.
HŠmānZnHŠri nV `m JndnV OZOmVrMVoA{^Zd à` nōl Pnbo È` nMā` nJo JndnZō
anD JranMm Zdm n` n°hr enVbm nU bnHŠaDŠZ Onhra Pnè` nZYa `m JndnVhr
gŠ` nM/r n[apriVr hrVr. È` m HŠri m-Ōb ZJarMoganM AO` āhemi đr gnŠVnV,
""gēdnVrbm JndnV gdP` ^rVrMŠdnVndaU hrVŠ` m am-m-Ōb HōUnom HŠhrhr _nhrV
ZihVŠ` m Zi` m AnOmā` m Cnm` nDZnŠ-Ōbhr Anāhtom HŠhr _nhrV ZihVŠ XeM -Š
HŠaÈ` nM/r dō Anbr` {VWoAm_Ā` m NnōŠm JndnV HŠn` HŠam MŠHŠhr HŠi V ZihVŠ nU
JndnV AnVrM "Jm` {dHŠng JQ`>HŠn ŠV Agè` nZoAnāhr n[apriVr gndabr. Anāhr
EHŠi` DŠZ {dMnē{dZ` Hōm gŠŠD>_nRŠ Anho nU AnnU enVnUonmbŠCMlobr
Va Z,\$ _m°ZKyeHŠVno hm {dídng Am_Ā` nV hi ħi y` V Jbm...'' ZJar JndnV
HŠn ŠV Jm` {dHŠng Xj/ eřand Zm_nōŠ` nŠ` m nīrāhŠanZō Jm_nŠM VrZō{d{dY CnHŠ
am-dÈ` nMm {ZU° Kibm {Z` m JndnVrb ^rVrMŠgnōD>JbŠ JndnZōEHŠn AmīmMŠ
gYrV ēŠnŠ/a HŠaÈ` nMm` enđr à` ÈZ Hōm
bnHŠaDŠZgnō-VM dīndn{hY` nŠēŠ HŠmānZndf` r` n{hVr nrbMymwbr. È` m_ii oZJar

HŠmānZmHŠmi mVrb CÚ` "ZJar"

Jndn/hr gS« nM\$ dnl/ndaU hnl/\$ bnH\$ YmVndbbohnl/vo nU
 VéUnZm EHSI Hbbood È` nì` m` nM\$V` ` nìz` nfhVr JndH\$È` nZm
 {Xbr Va nJapnVWr_Yrb VUnd {Zdi È` ng` XV hnlB. hm
 ànVnd eFand Znd` nòs` ` nZr Jm` nM\$ VrÀ` m` nXn(YH\$È` nZm`
 RaIbm È` ntbm gH\$anÈ` H\$ à(VgnK {i` ntbm

È` nZYa Znd` nòs` ` nZr Jndn/rb VéUnZr ghH\$gnVbm
 Znd` nòs` m Jndn/rb VéUnZr Mngb m gsnK Anho È` m` i` o
 Jndn/rb ARam VéU nra` Anbo {def` àhUOo` nV` Mna` ` nVrhr
 Anhv. ` m` VéUnZm Znd` nòs` Zr` " {Zgò.\$ Zo` àgO` Hbòe` m
 H\$anZm` -m` VÀ` m` nfhVr nM\$VH\$È` m` AnVrao` à` ej` U` {Xb\$
 H\$anZm` d` H\$phS>19 àhUOo` H\$ni` , ` m` AnOmanngyZ` -Mnd
 H\$È` ngrnR` gnr` fhH\$` d` dj` °\$H\$ nM\$V` rda` H\$nd` H\$nd` È` m
 Cnm` ` nOZm` H\$am` À` m` ` m` Òb` nfhVr` XÀ` nV` Anbr. gdnZm
 à` ej` UnV` {Xbbr` nfhVr` ` nìz` àH\$ao` g` Obr` Anho` ` nM\$V` I` m` r
 EH\$ni` ài` Zndbr` À` m` ` nU` ` nVZ` H\$È` nV` Anbr. ihndZy` Ah
 JndÈ\$Zhr` OZOm` V` r` Mo` g` Xè` nM\$abo` Jbo` È` nZYa` ` m` H\$ni` nZ
 gh` m` r` VéUnZm` Jo` >V` ma` H\$È` nV` Anbo` EH\$ni` Jo` nV` Mna`
 VéUnZm` gh` m` r` H\$È` nV` Anbo` àÈ` bI\$` Jo` abm` OZOm` V` r` gnrnR`
 Jndn/rb` daldol` i` o` nV` gndÈ` nV` Anbo` ` m` Jo` nV` r` b` VéUnZr
 Kankar` OnDZ` bnH\$È` r` gsnK` gnVbm` È` nì` ngrnV` AnanZ
 H\$` Vmarhr` hnl/vo` È` m` i` o` EI` nUm` Hbòe` nV` AnOmar` i` °\$
 AnT` è` ng` È` nZm` ` nìz` Vnòg` , nhr` {Xbm` OnD\$` bmlbm` eF\$ni`
 g` nV` nZ` Hbòe` Jbo` Jndn/rb` VéUnZ` ` m` ` à` -nVZ` ` nfh` o` i` o`
 JndH\$È` nZ` Yrb` YmVr` H\$` r` Pnrb.

ZJar` Jm` nM\$ VrZo` Jndn/rb` àÈ` bI\$` Hbòe` ngrnR` ` nra` H\$` d`
 gZOm` PaMbr` dnòe` ` m` ` à` -nVZ` ` nfh` ÒnM\$V` Hbòe` ` m` gòj` H\$

H\$ndM\$M` Cn` nV` H\$gm` H\$am` Mm` ` nM\$V` anÈ` {j` H\$nr` VéUnZr
 Kankar` H\$È\$Z` Xnl` dbr. enar{aH\$` XgrM\$` h` dhr` ` ndo` r`
 g` OndÈ` nV` Anbo

ZJar` Jndn/rb` bnH\$È` Mm` ` ` i` dgm` eVr` Anho` ` Wo
 ` ` V: ` nV` eVr` Hbòe` OnV`o` H\$ni` Sahnje` eVr` Agè` nZo`
 Jndn/rb` AZbI\$Zm` I` am` h\$im` nZYa` {dnVmnZ` H\$andobm` V`o`
 H\$nr` VéUnZr` h` , r` a\$nar` H\$ni` nV` andrÈ` {i` dbò. È` m` i` o` ho`
 VéU` ehanR` H\$ni` Ur` a\$H\$ni` ngrnR` OnV` nV. -nH\$` AZbI\$` Hbòe`
 Znd` nZy` qH\$dm` Vb\$U` m` ^` nM\$V` {` aM` r` d` ` gnrÈ` nÀ` m` H\$ni` ngrnR`
 OnV` nV. ` m` H\$ni` ngrnR` ` {hbnòe` m` {dnVmnZ` nM\$V` à` nU` A` {YH\$`
 Anho` bnH\$È` aD\$ZYa` Aem` àH\$ao` anD` ngrnR` {dnVr` nV` Pnrbòe`
 ` Op` Jndr` naVbo` Jndn/rb` Agbè` ` nM\$V` à` -nVZ` Pnrbòe` hnl/vo` AnV` m`
 -nH\$È\$Z` Jndn/rb` ` bne` nZm` g` OndÈ` nM\$V` Anihnz` ZJar` Jndng` na`
 hnl/vo`

-nH\$È\$Z` Jndn/rb` naVbè` nZm` 14` {Xdg` Jndn/rb` emi` V`
 {dbJr` H\$ni` UnV` RaÈ` nM\$V` {ZU` Pnrbòe` nU` ` Ònrao` bnH\$È` EH\$ni`
 Va` ` V` ZihVo` daldol` ù` m` Jo` nV` hr` ` \$i` r` daldol` ù` m` d` o` r`
 Jndn/rb` ` D\$Z` YS\$V` hnl/r. ` nV` è` m` AZbI\$Zm` Annè` m` Jndn` V`
 nbn` nM\$È` ngrnR` ` nVZm` d` H\$ni` > gnrnòe` bmlbm` hnl/vo` È` m` i` o` Jndn/rb`
 nbn` nM\$È` nda` Annbr` nU` g\$` Annè` ntbm` ^` ÒV` r` b. AnnU` gnr` è` n`
 naVbòe` ` nM\$V` JndH\$È` nZm` AnZ` hnlB` hr` Anj` m` RaZ` hr` ` \$i` r`
 ` V` hnl/r. nU` È` nZm` JndH\$È` emi` V` M` Wn\$` m` Mm` AnJh` YaV`
 Anhv, bn\$` RaV` Anhv` ` m` i` o` H\$nr` bnH\$È` Xj` n` bbo` OnD\$`
 bmlbm` {def` V: ` {hbnòe` m` emi` V` anH\$ni` g` è` dnV` r` b` m` A` {O` -nV`
 AnD\$` b\$` Znhr. nU` ZJar` À` m` JndH\$È` nZr` ` m` bnH\$È` nV` r` g` Oj`
 H\$ni` b` r. ` m` OnZm` AnV`r` ghrnZ` nV`r` {Xbr` Jbr. ZYa

bnH\$È` aD\$Z` ù` o` KanV` M` -gbè` m` VéUnZ` na`
 Znrè` nÀ` m` H\$ni` nM\$V` anVnd` RaÈ` nV` Anbm` VéUnZr`
 ` nnglM` OZOm` V` r` À` m` H\$ni` nV` ` nV` Xnz` {Xbo`
 hnl/V` , AnV` m` Voenar{aH\$` Xgr` anl` V` I` Xnz` nbnhr`
 ghf` V` na` Pnrbòe` {def` àhUOo` Jndn/rb` 35`
 ` btm` b` tZr` I` nU` ntbm` I` nM\$V` bnòe` Znrè` nÀ` m` H\$ni` nV`
 ^` nV` K` V` b` m` ` m` I` Xnz` ` nfh` V` gh` m` r` VéUnZm`
 Jm` nM\$ VrZo` I` nZy` O` eO` Xbo` h` , r` I` S` n` n` S` e` nV`
 {H` H` O` Z` n` f` } ù` ogh` m` r` g` nV` r` b` I` o` n` S` m` O` s`
 eO` i` V` nV. BWo` ZJar` Jndn/rb` I` Xnz` ngrnR`
 VéUnZr` O` s` > O` s` eO` K` n` b` Z` g` , m` Pnrb.

(dbJrHsUnMš_hîd n0sz gnšJVbšJbš È`m_îr oho_Op
 emî V anhmî bm V`na Va PribM, nU È`nZrM emî Mm nřagahr
 `m (dbJrHsUnA` m Hšni nV MHšMHšV ñdAN>Hšbm nřaUm_r
 ZŸ/a Anbè`m bñšZm (dbJrHsUnV anhmî bm ãgP dnVndaU
 bm^bš JndHš`nZr `m bñšZm`m APnñÈ`nMr î`driVm Va
 HšorM, nU Á`nVm (dbJrHsUnMm HšbndYr gšbom È`nMš
 JndmVrb ñdmV AJXr gSñ-anšni r KrbZ HšÈ`nV Anbš
 `m_îr o (dbJrHsUnA`m `MUndešZ `m JndmV dnK PribZnhrV.
 nU AZHš bñš`-nhaJndMm anDJa Jè`nZoJndmV Anbo (Z
 AnVm ZdrM g_ñ`m (Z_nŸ Pribr. AZHšSšb ngm gšbom
 aeZ XhšZnVZ {i nbe`m Ynř nda Var {HšVr {Xdg J0anU
 HšUna? eVrMr Hšn br Wñš-blor Agè`nZo bñšZm AnVm
 anDJanMr qMvm gVndy bmlbr. JndmVrb VéUhr AnVm
 bñšSšZbm Hšni y bmlbr hñm

ZJar JndmZo AnYr VéUnš Yrb {ZèEgnh KribdÈ`nMo Radbo
 È`ngnrš JndnOdî Á`m Zniè`nVrb Jmî HšTÈ`nMo Hšn HšTè`nMo
 Jbo hoHšn {Hš`bš {Xdg ãbš-V hñmVo Zniè`nMo l nbrHšU
 Hšood Jmî HšTè`nMo Va nñÈ`nMr g_ñ`m gšni bñr_XV
 {i Una hñmV. Jm_nŸmî V Xadfu Jmî Cngm HšVo_mî Hš_r
 I_~i m_îr ohoHšn AYnM anV hñmVo bñšSšZ_Û`o KantVM
 ~gbè`m VéUnš`na Zniè`nM`m Hšn nMm anVnd RaÈ`nV Anbm
 VéUnšr `nngm OZOmVrÁ`m Hšn nV`nXnz {XbohñmM,
 AnVm VoemarřaHš Xřr amî V I_Xnzñbñr ghF`V`na PribO
 {deř ahUOo JndmVrb 35_bom_botZr I_nŸbom I_nŸm bñdZ
 Zniè`nM`m Hšn nV`^m Kvbom `m I_Xnz`nñ`V gh^mVr
 VéUnšm Jm_nŸmî rZo I ng Oš eOš(Xbo h,,r I ŠamñšñV
 {HñO>OznŸD_Û`ogh^mVr gKñVrb I_ô nšZm Oš eOš`_li VmV.

BWoZJar JndmV I_Xnzngnrš VéUnšr Oš`_Oš`eOšKrbZ g, m
 Pribr.

darb KSñ`nš` gñš AgVñZnM VéUnšr nWñZHš anDJanA`m
 gYřhr nñš AnUè`m JndmV `nngm -MV J0nšr_eèš`eVr
 Hšor hñmV. Vno AZñd Jnřer Agè`nZo VéUnšr
 bñšSšZ_Û`o JndmV`m_eèš`CènnKZ HšÈ`nMm (ZU` Kvbom
 JndmVrb EHš OZKa ñdAN>HšÈ`nV Anbo `m KanA`m
 `m_îr nda_eèš`MšCènnKZ gñš Hšbš Jbš 10 {HšbñmV bñdS>
 Hšè`ng 25 Vo 30 {XdgmV 100 {Hšbom_eèš`MšCènnKZ `Mš
 ãM{bV`-nOma`nd {i nbm Va 200 é. à{V{HšbñmZo drg hOma
 én`oghO {i yeHšñmV. {hZm {Hš`nZ drg hOma én`oho
 MñšboCènP Anho È`ngm-VM`-m nñšSšMñr {dHš HšVm`Vo
 Va Aem àHšao JndmVrb VéUnšr AnYr J0nšod ZŸ/a d;`Hšš
 ñdešñmVr_eèš`A`m CènnKZnMm (ZU` Kvbom bñšSšZ_Û`o
 ~anDJa Pribè`m {Hš`nZ Hšñr VéUnšm Va `m_îr o JndmV`m
 anDJa d HšÈ`ngnrš Hšñr AWñŸ`Hšn {i nbo Jm_nŸm Vrb
 `m VéUnšm_eèš`CènnKZ d {dHš-(dnUZMoHšpè` à{ej U
 Úm Mr gñdYm CnbāY Hšor. {deř ahUOo_eèš`nñšHš
 Agè`nZo JndmVrb AšUdnšV`m CènnKZnVZ`-nñšZm gHšg
 Anha Xè`nMr V`nar ZJar Jm_nŸm VrbZo Hšor Anho

AemàHšao JndmV`i rda Jm_nŸmî V, `Ÿ`_řr XŸV AnŸU
 `nHšZr EHš`DšZ`Jm`{dHšng J0nšA`m`nñ`_nVZ
 Hšñm-Ÿb gšj U, Jnd nñmV`i rda Xj Vm, OnUrdOmVr,
 Jm_ñdANVm, anDJa d nñFU`m {d{dY nñm`ù`nřa CÚ_erb
 CñHš`am-dbo AnñV. È`m_îr oho Jnd HšñmZñšni nV I`è`m
 AWñZo`CÚ_ZJar` Rabo Anho ■

Jm_XY gſſenZo i o Jnd gſj V

anOp aUI nſo

Jm_XY_mjZr,
nI_Hſa_X(ZHſ_bnſ_V

» Jm_XY gſſenZm^ndmUoam-dè`mZo
nIwO(OèznVrb dèhoVnſ`nVrb_mjZr ho
Jnd HſanZn`mànxp`nVZ gſj V anſho `m
à`nIwOAZn`d HſVZ...

► nIwO(OèznV gJi rHſſeHſanZnMm ànxp`nſ {XdgſXdg
dnſV hnbM VgM dèhgna»`m Xp` AnſU SəpAr ^mVnV
_j^V gſdYnMm A^nd Agè`mZoVnſ`nV HſanZnMm
ànxp`nſ dnſZ`o`ngnRſ dèhoVnſ`nVrb àengZnHſſZ
{dſdY Cnm`mOZm Hſè`m OnV hnb`m AenM nmZeV
n[aganVrb EHſn JndnV AſUdnſ gſdHſ`m èſnmZoHſanZnMm
{eaHſnd Pribm È`mZſYa Hſhr {XdgmV`m n[aganVrb
{ZJſ`mgo`WVrZ HſanZnMoéV) Anſi bo È`m i o
Vnſ`nV gJi rHſſe^rVrModnVndaU ngabohnb`o È`m i o
"nPoJnd gſj V anſndſ`m NſiHſnZmVZ gd`Jndoà`ÈZ Hſſeſ
bnVbr. gd`JndZr AnnAnnè`m gr_m-ſ Hſè`m JndnV
`ſ`ngnRſ à{V-ſ Hſè`m V Anbo AgoAgVnZm VhgrbXma
{ednOr qeXo`n`m gſſenZmVZ Vnſ`nVrb àÈ`bſ JndnV
"Jm_XY" hr gſſenZm am-{dÈ`ng gſdnV Hſè`m V Anbr.

{edHſbrZ B{Vhng AgUmao_mjZr_nPoNəng
Jnd. AJXr SəpJan`m HſerV dgbo nIwehamngZ
gnYmaUV: 50 {HſonrOa AſYanda hoJnd Anho È`m i o
`Vrb eWſar d Hſn_Jma nIwehamer anOJnanà`m_nI`_mVZ

Onſbſbm Anho È`m i oJndnV HſanZnMm ànxp`nſ
hnb`m Vr OniV hnbVr. Jm_nſM VRAſm ganſM g{dVm
AZſm Cſſri o Jm_gſHſ {XnHſ hnanſə VbnRſ nſdnHſna
ndma AnktZr engHſ`Hſ`ſne`n`m_XVrZo21_nMſm
n{hbobnHſſəDſZ Onhra Pnè`mZſYa JndnV EHſ-ſHſ KVbr.
`m-ſHſ`_ſ`oHſanZnMm ànxp`nſ dnſZ`o`ngnRſ MMnſ
Hſè`m V Anbr. nIwehamVZ `ſne`nſa {Z-ſ KntÈ`m V
Anbo `ngnRſ JndnV 14 gXn`nVr g{Vr JRſV Hſè`m V
Anbr. à`m m_Yrb`nha OnUnè`m-`ſne`m bnſſſa bj
RaÈ`m MoHſn hogXn`Hſſeſ bnVbo VgM JndnV `ſne`m
àdèiXnanOdi bnſſſə XJS-OaHſZ anVm-ſ Hſè`m V Anbr
`m {RſſUr Hſhr bnſſ Ami rmi rZoWnſZ JndnV `ſne`m-
OnUnè`nſa à{V-ſ Hſar hnb`o n[aUm_r JndnV HſanZnM
Pribbm i`ſ`AntonM Znr. VgM XaanO amſr g{Vr_Yrb
gXn`nVr-ſHſ hnbV hnbVr. {Xdg^anV g{VrZoHſè`m
Hſn_nMm Anſndm`m {RſſUr KVbm OnV hnbM nſſə {Xem
Ra{dÈ`ngnRſ {Z`_ſ MMnſhnbV hnbVr. HſanZnM
OZOmVr{dÈ`r`n{hVr JndnVrb ^pdZnV_ſXang_narb

"" JndnV ` Unè m-OnUnè nŕla à{V-Ÿ Hŕom Jbom nŕaUm_r JndnV H\$nanZnM
 éWJ AnbrM Znhr. VgM anD anr r g{ Vr gXn` nŕr ~RHS hnr/ hnr/r.
 {Xdg^anV g{ VrZoHŕbè` mH\$nmMAnrAdm` m~RHSV KvbomOnV hnr/m
 nŕrb {XemRa{dÈ` ngrR\$ {Z { V MMrŕhnr/ hnr/r."'

àŕŕUmV pŕnH\$ada grŕJVbr OnV hnr/r. ànW{ H\$ Amanŕé HŕD
 H\$QndUo` Wrb Amanŕé nWH\$rbm ~nrbndZ JndnVrb i` °\$Mr
 {Z { V VnngUr H\$È` nV `V Agè` nZoAnŕYnmMma Xd rb
 JndnV/M engH\$` _XVrZoHŕom OnV hnr/m Va JndnV
 OZOmVr H\$È` ngrR\$ VhgrbXna {ednOr qeXo grhnrè H\$
 nrbgr {Zarj H\$ {dZm H\$ XalH\$a AnXtZr Jndnrbm ^Q>{Xbr
 hnr/r.

JndnVrb àÈ` H\$ à^mUm_Yrb EH\$ngXn` nMm g{ Vr_Ü` o
 g_nclè H\$È` nV Anbrm Annè` m à^mUmV bnbŕŕZm bMUnè` m
 OrdZndr H\$ dnVŕMm nrdRm H\$È` ngrR\$ `Wrb gXn` nZo` àÈZ
 H\$ÈZ dnVŕMm nrdRm H\$È` nMora{dÈ` nV Anbrm È` ngrR\$
 JndnV ZWwEH\$ZnV dnbJŕad anDŕ {^H\$ne m aUI nŕo` m Xnz
 Jm_XVnŕr Zo_UH\$ H\$È` nV Anbr. bnbŕŕZm bMUnè` m
 OrdZndr H\$ dnVŕMm `nXr H\$È` nV `V hnr/r. {H\$anUm_ nrb
 I aXgrnR\$ Odi M Agbè` m XpŕnZXnanH\$SèihnrŕgAŕnda `nXr
 nR\${dbr OnV hnr/r. XpŕnZXna gŕŕŸV `nXrŕ_Yrb dnVwEH\$ŕ
 {nedr_Ü` onH\$ H\$ÈZ RaV hnr/m AgoH\$ÈZ JndnVrb JaO
 Agbè` m bnbŕŕZm {H\$anUm EH\$XnM EH\$ŕn JnŕŕVZ

Jm_XVnŕr nŕŕŒ JndnV AnUJ È` nModnŕa HŕboOmV hnr/vo Va
 AnŕYoAn(U ngoH\$ŕÈ` ngrR\$ ~HŕV dèho` m {RHSŕUr anDŕ
 aUI nŕoOmV hnr/vo AnŕYnŕMm nŕH\$ŕad SaŕQanŕM {Mŕŕ
 EH\$ŕV Hŕbr OnV hnr/r. ~Hŕrb ngoH\$ŕÈ` ngrR\$ I nVXnanŕo
 nng~H\$d ngoH\$ŕÈ` nM` m pŕnbnda ghr~ASŕRm KDŒZ dèho
 `Wrb "-H\$ AnR\$ _hnanŕŕ> d` nŕbo{Oèhm_Ü` dVU ghH\$ŕar
 ~H\$` m {RHSŕUr OnV hnr/vo `Wrb H\$ŕMar dJŕMnŕŕbo
 ghH\$ŕn H\$ŕrV hnr/m. Va Jŕg nrdRm ngrR\$ JndnVrb EH\$Œ
 Anŕr H\$ JŕgA` m Qŕŕŕ` nŕr `nXr H\$ÈZ JndnV/M JŕgMm nrdRm
 H\$È` ngrR\$ "{edJnŕj Jŕg EOŸgr`ZoghH\$ŕn Hŕbo Va
 aezXpŕnZXna ZWwdrbJŕŕa` nŕr engH\$` Ynŕ` nMo JndnVrb
 bnbŕŕZm 100 Q>ŕ dnŕa Hŕbo Jar~ AnŕU JaOy bnbŕŕZm
 Xd rb engZnH\$ŒZ AnbrbogrYnŕ` dnŕa Hŕbo Jbo VgM
 H\$ŕr Xnzeg i` °ŒZr Xd rb JndnV JaOy AnŕU Jar~ bnbŕŕZm
 Ynŕ` nMoH\$Q>dnŕa Hŕbo Xnzeg i` °ŒZm JndnV
 Ynŕ` dnŕa ngrR\$ AZŒm C\ŕnŕ o epè dnbJŕŕa gŕZb
 dnbJŕŕa {dèrb dnbJŕŕa anDŕ aUI nŕoAnXtZr nŕal_ KvbO
 AnŕV. ■

➤ Jm_g^md dZCnOnJarb JndnMr_nbH\$ añWnV H\$` nZo JSManbr_Yrb gmZan\$Jr Jnd H\$anZnH\$ni nV bnH\$SaD\$ZA`mXjn[aUm_rfngyZ A-nqYV anqbo`mJndzZoh\$anZnda gm_fhH\$ i` dñWmZnVZ` à^ndr hnVj nhr H\$bm.

▶ dZnda Adb\$Z AgUnè`m AnXdmgr d BVa g_`m nda Pnbè`m E(VhngH\$ AY`m` Xj H\$aE`ngnR` d È`n\$`m dZnda AgUnè`m nma\$[aH\$ dZ h_`\$m H\$ni Xera`_nV`Vm Xè`ngnR` AZgyMV O_nVr d BVa nma\$[aH\$ dZ(Zdmgr (dZ h_`\$m Mr`_nV`Vm) A(Y{Z`_ 2006 AprVEdnV Anbm gXa H\$ni UnMr A\$b-OmdUr H\$aE`nH\$aVm 2008 d gVnfaV {Z`_ 2012 V`na H\$aE`nV Anbo AZgyMV O_nVr d BVa nma\$[aH\$ dZ(Zdmgr`ngm H\$`_ 3(1) Zygna gm_fhH\$ dZ h_`\$`_i È`nMoA{YH\$na ànà Pnbè` È`nZygna gmZan\$Jr`m JndnMo Jm_g^o {OèhrfYH\$nar JSManbr nVandarb g_VrUnam àH\$aU 335/2011 {X. 18/10/2013 AYd`oEHJU 190.89 h\$oa j`dñMm gm_fhH\$ dZ h_`\$m Mm Xndm`Op H\$aE`nV Anbm Anho gmZan\$Jr Jndm`U`og(H\$ Agbbr gm_fhH\$ dZ h_`\$`i`dñWmZ g_Vr g(H\$ AgyZ Vr "Jm AnK\$ Jm_g^m H\$aI`Safbm Jbr XnZ`dfnngyZ On\$`bbr

Anho Jm AnK\$ Jm_g^m`m`\$V V\$jnTm {bbnd à(H\$ W`EHJU 8 JndAnhV. `m dfrf V\$jnTm h\$`m`mV {bbnd à(H\$ W` 8 JndOir`bbr AgyZ 4 JndH\$anZnA`m`^rVrZoV\$jnTm g\$`oZ H\$aE`ng V`na Pnbbr ZnhrV. Va 4 Jndn\$`U`o 9,51,070 n\$`g\$`oZ H\$aE`Z 28,53,210`Omr AnU 9,51,070`nZg Aer EHJU 38,04,280 èn`nM 568 H\$`ngm anDJa CnbàY Pnbm Anho gmZan\$Jr`m JndnMr bnH\$g\$`m 1114 AgyZ AnXdmgr g\$`m 68`O`\$ Anho JndnMm CXa{Zdnf H\$aE`nMm`_`ónr eVr AgyZ`^nV`nrH\$`Kvè`m OmVo`ngH\$`nrH\$`ahUj`ha^am, Vp,`H\$ni Aer {nH\$`Kv`br OmVnV. È`ngne-VM H\$hr H\$`ng`U`o`^nOrnmbm bmdS>H\$aE`Z CnOr(dH\$ni H\$`br OmVo bnH\$SaD\$ZA`m H\$ni nV`bnH\$`m anDJa`-`\$`nSè`nZo anDJa CnbàY`hnè`nA`m`Ni`Zo V\$jnTm h\$`m`Jm_g^o`m`\$V`Jm AnK\$ Jm_g^o`bm On\$Z`g\$`H\$aE`nV`Anbo

gj _ Jm_g^o`i`o gmZan\$Jr g`aj V | è\$M\$ XI Zo

ndfufu 248 H06 nZr 4,20,370 nSgH0Z H0boAgZ
 È m_YZ 300 é. à_nUo12,61,110 én`oVa -nZg
 nde\$niV 4,20,370 én`oAírmàH\$aoEH0U 16,81,480
 én`nMm an0Jna CnbàY Prib0bm Anho VgM an0Jna h_r
 `n0ZMr H\$ni ogiè\$ H\$andrV `m H\$àVm Jm_n\$Mm Vgno-V MMn
 H0or d Z_ilm 4 ^è\$Z H\$ni nM_r_mUUr _OmniH\$S\$Z H\$àÈ`nV
 Anbr. n[aUm_r H\$ni giè\$ H\$àÈ`nV Anbo naYwmdgnMr
 gièdriV Priè`mZoan0Jna h_r `n0ZAVJV _OarMoH\$ni giè\$
 hnd\$ eH\$0oZnhr.

gnZan\$Mr Jm_g^m gj _ AgZ JndmV `Unar gnd0(ZH\$
 qH\$dm EI nUm H00nda `Ujè`m ASMUTda gnr fhH\$ Cnm
 H\$niZ g_n`m gndèÈ`nM na\$am Anho H\$pihS>19 À`m
 ànk0n0Zog0j0`XenV bñH\$S\$DZ_ii`o`-X'Mr n[apriWV
 {Z_n0 Pribr. È`m_ii`o JndmZbr I -aXnarMm Cnm àhUjZ
 JndmV bñH\$S\$DZ giè\$ H0bo

Jndm_U`o I -aXnarMm Cnm àhUjZ bñH\$S\$DZbm g_WZ
 H0è`m JboAgZ AOZhr ndANVndf`rMo{Z`_nmi è`m Ov
 Anhv. bñH\$S\$DZ Xaà`mZ JndmV ZdrZ i`°\$bm àde
 ZnH\$abm AnU JndmVrb -nhè\$Z `Ujè`m i`°\$bm
 {dbJrH\$UnV RalboJbo bñH\$S\$DZÀ`m H\$ni nV JS\$Manbr
 {OèonVrb àW_ H\$niZm éUj H0I 6m Vrb0è`nV AnT`i bm
 È`m_ii`o Vrb0è`nVrb -è`nM Jndm_U`og0j0`bñH\$S\$DZ
 nmi È`nV Anbo È`nV -nharb JndmÀ`m i`°\$bm JndmV Z
 `D\$ X0oVa JndmVrb i`°\$bm H0I 6m qH\$dm BVa H0Rbr -nha
 Z OnD\$ X0o`m àH\$naMr I -aXnar Kè`nV Anbr. `nM d0 g

gnZan\$Mr JndmVhr -nharb i`°\$m àde -Xr Pribr. n[aUm_r
 JndmV giè\$ Agb0bm V\$niTmm h\$im -X H\$àÈ`ngnR\$hr H\$ni
 JndH\$ar_mUUr H\$è\$ bndbo `nM H\$ni nV gm_fhH\$ dZ h_.\$
 i`driWmZ g_Vr_m\$V JndH\$è`nZm H\$niZm gX^`nV`_nfhVr
 {Xbr Jbr. È`nMà_nUo"V\$niTmÀ`m h\$im_m_ii`o H\$niJmMoZmSgnZ
 PriboAnhò`nda JndmV {dMna{dZ`_ Pribr È`nVZ gd⁰
 àH\$naMr H\$ni Or KD\$Z V\$ygiè\$0ZnMoH\$ni giè\$ H\$àÈ`nV
 Anbo VgM gm_fhH\$ dZ h_.\$ i`driWmZ g_VrZoJndmVrb
 JaOyH00nZm OrdZndri H\$ gnrHè` {i Ue-m-V {dZrV H0or
 AgVm Jm_Amanè` Kn0H\$S\$Z 7 JaOyH00nZm OrdZndri H\$
 d Amanè` {df H\$ gnrHè` Xè`nV Anbo

bñH\$S\$DZÀ`m H\$ni nV JndmVrb JaOybm`ni`nZm "gm_fhH\$
 dZ h_.\$ g_Vr`À`m nri\$H\$anZoJm_g^g_nm {dMna_n\$Z
 Yni`d BVa Andri H\$ gnrHè`hr Xè`nV Anbo XdH\$`m
 {H\$Vubmb H0_aod` 25, AnU`_lbrMod` 18_{hZohr
 EH\$0_{hbm} {dYdm} AgZ bñH\$S\$DZÀ`m H\$ni nV an0Jna
 Zgè`nZoAnU bhmZ`_b Agè`nZoan0Jna H\$è\$Z eH\$è`nZo
 JndmVrb_{hbnZr Vn\$ij Jni`m H\$è\$Z È`m H00n0bm d
 _lbrÀ`m Amanè`nÀ`m Nri`ZoH\$ni Or Kè`ng_XV H0or Anho
 H\$ni`r`Uo"gm_fhH\$dZ h_.\$ i`driWmZ g_Vr`À`m
 dVrZo547 H00nZm 2 {H\$om-0a0a 2 {H\$omH\$00 1 {H\$om
 H\$ner AgoOrdZndri H\$ gnrHè` dn0a H\$àÈ`nV Anbo

JndmV "H\$niZm OmVr g_Vr' g{H\$ Anho`m g_VrZo
 -nhè\$Z Anbè`m i`°\$Zm {dbJrH\$UnV RalUo Xaà`mZÀ`m
 H\$ni nV g\$YV H00n0bm OdU Xvdi r ;`nd`nM H\$ni Or
 {df`r`_nfhVr X0oVgM JndmV H\$niZndf`r OnUrdOmVr
 H0or Anho "H\$niZm OmVr g_Vr'`m\$V Jh^`Q\$hr Xè`nV
 Anè`m dra\$ma ndAN>hriV YUo é`n0 qH\$dm_niH\$Mm dnna
 H\$Uo -nhaMm àdng Qni Uo`ngne-VM bhmZ`_boAnU d0
 `nM`r`nè` H\$ni Or K0o`ndf`rMr`_nfhVr JndH\$è`nZm
 à^ndmUo{Xbr Anho VgM JndmV H\$niZndf`r
 OnUrdOmVr H\$ni P\$ Kè`nV Anbm`nd0 r Amanè`
 {d^ndmMoH\$`Pmar, {ej H\$ AnU JndH\$ar gh^mUr PribohniV
 -nhè\$Z Anbè`m i`°\$bm {Oèhm n[afX emi o_U`o`1\$naQ\$BZ
 H0è`m OmV hniV0 È`m {RH\$niUr È`nM`m gnd0gndYnH\$S\$
 JndH\$ar nU`bj n0dV hniV0 È`m_ii`o JndmV H\$pihS\$MoéUj
 AnT`i Z AnboZnhrV. Varg0M JndmVrb XH\$ZzoengZnÀ`m
 {ZXenZyga -YZ nmi Z giè\$ RalUo`ndf`r H\$niZm OmVr
 g_VrH\$S\$Z H\$ni Or K0br Jbr. VgM JndmV bñH\$Zm EH\$
 `è`nda -YZ O\$Hè`nV Anbo Jm_n\$Mm VHS\$Z JndmV àVr
 H00Zyga g{Z0m Pa 4 gm-U AnU àVr i`°\$Zyga_niH\$
 "Mn`m`m {dIm Am`nd {ZYr`_YZ dn0a H\$àÈ`nV Anbo
 Anhv. ■

H\$nanZnH\$mi nVrb gnëho JndMm dVimV

BOm_gmì H\$bo

JS(ManbrVrb gnëhohEH\$ Xp© Jnd. `m
JndnVrb H\$nanZnH\$mi nVrbmV EH\$m
AnXdngR H\$m Pë nP\$Z...

► H\$nanZm (dfnUwH\$ni Anho`m-Ob JS(ManbrVrb Am_À`m
gnëhoJndnVrb bntb\$ZmH\$hrM_r(hVr ZihVr. nU O\$hr,
-nV`am d`nd`gdr g\$Wn\$w o bntb\$Zm`m_hm_narMr_r(hVr
H\$y ybmJbr. È`m_wi ohi jni y bntb\$`m AnOmanda
à(V-ÿnÈ_H\$ Cnmì H\$e\$ bmbjbo

Jm_rU `^mJnVrb àhm/naoAZw`dr bntb\$ g\$VnV, "AenM
àH\$rao I yn dfnrydu EH\$ _hm_nar Anbr hnrVr. È`ndò g
Jm_rU `^mJnVrb Jndm-JndmV bntb\$ _aV hnrVr Aem dò g
EH\$ b\$rbm_XV H\$am bm H\$hrJhr nV`w ZihVo È`ndò g
nndMr I i Jr `^aÈ`ngnr\$ bntb\$S\$onngoAphr Zgmì Mo
AnfU È`m{-marbm bntb\$ "_au" `meaXnr Ani I V. È`nMo
bj U àhUOohJdU, CbO\$, Vm Agmì Mm Jm_rU `^mJnV
È`ndò g Anantè nMr gnò Zgè`m_wi oJm_rU `^mJnVrb bntb
CnMma àhUz JndmV nOmar VgM O\$bnVrb OS\$--Q\$Vm
dma H\$AV. È`m_hm_narMr AnRèU VnOr Agè`nZoOzò
bntb\$ AnVm H\$nanZm bntb\$ "_au" àhUy bmbjbo.

gU`nÀ`m n[apnVVRV `~è`nM bntb\$S\$SaKar I mì bm AP
Anho VgM engZnH\$SZ Xa_{hV`rbm areZ {i Vo Jm_rU
`^mJnV anUè`m bntb\$Zm grPZà`nJo O\$bnVz {hadr
`^nOrntom CnbàY hnrV AgVnV. AnVW\$ gnrhæ Vm àhUz
AZb\$ àH\$raMo JnU dZCnO g\$S\$Z H\$e\$Z ngo_{i dy
eH\$VnV. nU `^Uè`m H\$ni nV n[apnVVRV {-K\$V OnB\$ Ago
{XgVo H\$hr {R\$H\$Ur n[aUm_{Xgy bmbjbo.

AnXdngR bntb\$ O\$bnnda Adb\$z Anhv. È`ngm {dVna
dma H\$E`m nM h,\$ hnrVnM, na\$wO\$bnMo`i`drVmnZ H\$E`m nMo
A{YH\$na dZ{d`m nH\$Sa Agè`m_wi o bntb\$Zm È`ndò g dndrì Mo
"O\$jb engZnMo Anhd" AnVm dZ h,\$ H\$ni Xm-2006 A\$J\$V
Jm_rnVnZm gm_fh\$ dZ h,\$ ànà Pnbmì. È`m_wi o bntb\$ "O\$jb
Am_Mo Anhd àhUz nni nmi rZo O\$bnMr JnVr H\$AVnV.
dUdm {dPdVnV. dZnMo g\$nmZ H\$AVnV.

JnU dZ CnOnMo`ndr`Ed h,\$ Agè`m_wi o I aXr-{dH\$
H\$AVnV. Am_À`m gnëhoJndmV AnVmn`V V\$YnTmm {dH\$
H\$bo`m 20% aH\$Vz "H\$nanZnA`m g\$ma-ÿrV JndmV

{ZU`KDSZ OrdZnm`nMr dVnV I aXr H\$e`m È`nMo dndrì
JndH\$e`nU`o H\$E`m nV Anbo Jm_g`m gnëho H\$H\$Sb,
-nV`Zm, gZH\$ JnKr, JhnUKndr B. AnfU dZ h,\$ ànà
Pnè`nZo JndnA`m dZ h`O`U`o Jm_rnVnZr BndrZMo H\$ni
H\$bo Anho gnëho Jm_rnVnZr Xhm h\$Oa dZ j`d`mV `~n\$y
bmdS>H\$or Anho È`nMà`nJo Zn\$Jr, P\$ana, `^arOabm,
H\$ni oB. Jm_g`mZrhr BndrZ H\$bo Anho hr H\$ni o
bntb\$S\$DZ`U`M Pnb. dZ h,\$ Agè`m_wi o Am_À`m JndmZm
bntb\$S\$DZMr Pi gndmVrA`m H\$ni nV `~gbr Znhr.

nU I `~aXnr àhUz gnëho Jm_rnVnZr Jm_g`m`m`V H\$hr
Mn\$è`m {ZU`nMr A\$B-OndUrrh H\$or. JndnA`m {ZYVz
H\$nrV, JanKa d`nVY`Xm`nVnZm Anhma XÈ`ngnr\$
A\$Udn\$rbm_XV H\$or. VgM bntb\$Zm OrdZndr`H\$ dVnV
dndrì H\$E`m nV Anbo

H\$nanZm H\$ni nV gnëhoJndmVrb nma\$[aH\$ H\$ni P\$e`nU`Uo
-ÿ PnbZnhrV. na\$wVrZ {XdgnMo b\$¼, Xd H\$ni, I agmì
AnVm H\$`r H\$ni nV hnrV bmbjbo Anho EH\$M {XdgnV ho
H\$ni P\$e`CaH\$bo OnV Anhv. AnfU gdnA`m {hVngnr\$
H\$Urrh Jm_g`m`m`m {ZU`nM {dantV H\$bo m Znhr.

Jm_n\$im V ZdaJnd A\$J\$V gnëhoJndm 5 O`\$
{ZYVz hnrV Yfè`ngnr\$ gm-U d`_nH\$ dndrì H\$E`m nV Anbo
Anho `~nhaJndmVz Anbè`ngnr\$ ànV`H\$ emi`v anH`nMr
d OdUnMr i`drVn H\$E`m nV Anbr hnrVr. nU Am_À`m
JndmVz \nagoH\$Ur andJmangr\$ `~nhaJndr OnV Zgè`nZo
1\$na\$BZMr dò M Anbr Znhr. JndmVrb nrdR\$ Xp\$Zod
A`gndO{ZH\$ {R\$H\$Ur gm_r(OH\$ A\$A RaÈ`ngnr\$
bntb\$Zm`m`J\$e`d JndmVrb H\$ni P\$S} XV H\$AV Anhv.

AmJm_r H\$ni nV JndmM CnH\$ àhUz andJma h_r
H\$ni nMo {Z`nDZ H\$Uo I aXr {dH\$ H\$D gè\$ H\$Uo VgM
engZnA`m d`d`d`u`m`nDZm bntb\$V`nntmM {dUo AnfU
BVA engH\$`H\$`Pnè`ngm_XV H\$Uo`ngnr\$ Jm_g`m
à`ÈZ H\$AV Anho